

Betænkning

over forslag til folketingsbeslutning om vigtige dele af landets udenrigspolitik.

(Afgivet af udvalget den 29. april 1969).

Udvalget har holdt 5 møder og har herunder haft samråd med udenrigsministeren, som endvidere har fremsendt skriftlige svar på en række af udvalget stillede spørgsmål.

Et *flertal* (det konservative folkepartis, venstres og det radikale venstres medlemmer af udvalget) stiller nedenstående ændringsforslag nr. 1, som er tiltrådt af udenrigsministeren og går ud på en ny affattelse af forslaget. Flertallet vil ved forslagets anden behandling gøre nærmere rede for sin stilling.

Et *mindretal* (socialdemokratiets medlemmer af udvalget) stiller nedenstående ændringsforslag nr. 2, som går ud på en ny affattelse af forslaget. Mindretallet vil ved forslagets anden behandling gøre nærmere rede for sin stilling.

Et *andet mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) ønsker at understrege, at Danmark først for alvor kan bidrage aktivt til international afspænding, når det står uden for blokdanelserne, og at Danmark derfor bør udtræde af NATO. På den anden side må socialistisk folkeparti naturligvis støtte, at den danske regering i alle de internationale organer, hvor Danmark er medlem, vender sig imod udemokratiske forhold.

På denne baggrund kan mindretallet tilslutte sig 1., 3., 4. og 6. hovedafsnit i det af socialdemokratiet stillede ændringsforslag (nr. 2).

For så vidt angår 2. og 5. afsnit, må mindretallet foreslå ændrede formuleringer og stiller derfor nedenstående underændringsforslag nr. 3.

Ændringsforslag.

Af et *flertal* (Poul Schlüter, Haunstrup Clemmensen, Erik Kragh, H. C. Toft, Per Møller, Henry Christensen, Per Federspiel, Stinus, Svend Haugaard og Else-Merete Ross), tiltrådt af *udenrigsministeren*:

1) Forslaget til folketingsbeslutning affattes således:

- „Folketinget opfordrer regeringen til fortsat
- at* tage aktive skridt — så vidt muligt på nordisk basis — med henblik på i samarbejde med alle interesserede lande at fremme afspændingen i Europa og virke for tilvejebringelse af en samlet europæisk sikkerhedsordning og med disse formål for øje at undersøge, hvilke konkrete spørgsmål der er bedst egnede til frugtbare forhandlinger og snarlig løsning,
 - at* bidrage til at styrke FN's stilling og muligheder for at påvirke den internationale situation til fredens bevarelse og til at støtte de nye staters bestræbelser for at opnå politisk ligeberettigelse og et grundlag for en selvstændig økonomi,
 - at* tage afstand fra Portugals kolonipolitik herunder undertrykkelsen af befolkningen i portugisisk Afrika — på linje med Danmarks stillingtagen til dette spørgsmål i FN,
 - at* virke for, at parterne i Nigeria accepterer våbenhvile og genoptager forhandlingerne, at våbenleverancer til området standses, samt at hjælpeforsyninger til den nødlidende befolkning bringes frem så hurtigt og effektivt som muligt,

at tage afstand fra ethvert skridt, der kan styrke det nuværende regime i Grækenland, og i de regionale organisationer, hvor Danmark er medlem, at virke for sikring af demokrati og fundamentale menneskerettigheder.“

Af et *mindretal* (J. O. Krag, Kjeld Olesen, Per Hækkerup, Frode Jakobsen, Niels Matthiasen og Søgaard):

2) Forslaget til folketingsbeslutning affattes således:

„Folketinget opfordrer regeringen til at regeringen tager initiativ til — så vidt muligt på nordisk basis — et uformelt forberedende møde mellem en række europæiske lande med henblik på senere at holde en europæisk sikkerhedskonference i overensstemmelse med de tanker, der er fremsat herom såvel fra Atlantpagtens som Warszawapagtens lande,

at tage aktive skridt til at fremme afspændingen i Europa ved, at Danmark i NATO på linje med og i fortsættelse af de bestræbelser, der blev udfoldet af den socialdemokratiske regering over for NATO at søge gennemført en generel ophævelse af kontrolrådspasordningen for borgere fra Østtyskland,

at bidrage til at styrke FNs stilling og muligheder for at påvirke den internationale situation til fredens bevarelse og til at støtte de nye staters bestræbelser for at opnå politisk ligeberettigelse og et grundlag for en selvstændig økonomi,

at vende sig mod Portugals kolonipolitik, herunder krigsførelsen mod befolkningen i portugisisk Afrika og de våben, der her anvendes, og at tage disse problemer op i NATO,

at rejse Nigeria-Biafraspørgsmålet i FNs sikkerhedsråd med henblik på våbenleverancernes ophør og krigshandlingernes standsning,

at søge NATO-landes våbenleverancer til Grækenland og Portugal standset ved, at sagen rejses i NATO-rådet.“

Af et *mindretal* (Gert Petersen):

Underændringsforslag.

3) I ændringsforslag nr. 2 foretages følgende ændringer:

1. 2. afsnit affattes således:

„at tage aktive skridt til at fremme afspændingen i Europa, blandt andet ved at søge gennemført en generel ophævelse af kontrolrådspasordningen for borgere fra Østtyskland, at udtale en klar anerkendelse af Oder-Neissegrænsen og at tilskynde til oprettelse af et handelskammer i DDR,“.

2. 5. afsnit affattes således:

„at virke for, at parterne i Nigeria accepterer våbenhvile og genoptager forhandlingerne, at våbenleverancer til området standses, samt at hjælpeforsyninger til den nødlidende befolkning bringes frem så hurtigt og effektivt som muligt,“.

Poul Schlüter.

Haustrup Clemmensen.

Erik Kragh.

H. C. Toft.

Per Møller,
næstformand.

Henry Christensen.

Per Federspiel.

Stinus.

Svend Haugaard.

Else-Merete Ross.

J. O. Krag.

Kjeld Olesen.

Per Hækkerup.

Frode Jakobsen.

Niels Matthiasen,
formand.

Søgaard.

Gert Petersen.